

Temeljem članka 58. stavka 5. Zakona o upravljanju otpadom („Službene novine Federacije BiH”, broj:33/03), federalni ministar okoliša i turizma u saradnji sa federalnim ministrom zdravlja, donosi

PRAVILNIK O UPRAVLJANJU MEDICINSKIM OTPADOM

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom uređuju se opći principi za upravljanje otpadom, planiranje upravljanja medicinskim otpadom, utemeljenjem odbora za upravljanje otpadom, prenos medicinskog otpada na treće lice.

Ovim pravilnikom utemeljuje se sustav planiranja tretmana medicinskog otpada i upravljanja medicinskim otpadom u cilju smanjenja rizika po zdravstvene djelatnike, radnike na upravljanju otpadom, širu javnost i okoliš.

II DEFINICIJE

Članak 2.

U smislu ovog pravilnika slijedeći izrazi znače:

„zdravstvena ustanova” - svaka javna ili privatna bolnica, ambulanta, dom zdravlja, stomatološka ordinacija, dispanzer, akušerska i porodiljska klinika, domovi za stara i iznemogla lica, ambulante u preduzećima, školama i ostalim nemedicinskim ustanovama, centri za farmaceutsko istraživanje, centri za transfuziologiju, medicinske ili patološke laboratorije, apoteke, pogrebne službe, mrtvačnice, veterinarske stanice i centri za biološko istraživanje koje su odobrene od strane ministra javnog zdravstva.

„medicinski otpad”- otpad koji se proizvodi u zdravstvenim ustanovama i koji je obuhvaćen Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama („Službene novine Federacije BiH”, broj: 9/05)

Članak 3.

Odredbe ovog pravilnika ne odnose se na:

- opći otpad;
- otpad koji se stvara u domaćinstvima, osim ako ga ne proizvodi medicinski radnik koji pruža medicinsku njegu u kući;
- radioaktivni otpad;
- zalihe lijekova sa isteklim rokom trajanja.

III OPĆI PRINCIPI ZA UPRAVLJANJE MEDICINSKIM OTPADOM

Članak 4.

Rukovoditelj zdravstvene ustanove u skladu sa svojim ovlastima dužan je da preduzima mjere na zaštiti djelatnika zdravstvene ustanove, djelatnika na transportu otpada i sektora za upravljanje otpadom kao i na zaštiti šire javnosti od rizika po zdravlje kao posljedica proizvodnje medicinskog otpada u zdravstvenoj ustanovi.

Rukovoditelj je dužan da obezbijedi da se otpad tretira na okolinski prihvatljiv način.

IV PLANIRANJE UPRAVLJANJA MEDICINSKIM OTPADOM

Članak 5.

Upravljanje medicinskim otpadom vrši se na osnovu Plana upravljanja medicinskim otpadom.

Zdravstvena ustanova dužna je donijeti Plan upravljanja medicinskim otpadom u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Plan upravljanja medicinskim otpadom mora biti usklađen sa Planom upravljanja otpadom kantona.

Plan upravljanja medicinskim otpadom odobrava kantonalno ministarstvo okoliša.

Članak 6.

Zdravstvena ustanova dužna je imenovati referenta za upravljanje otpadom u ustanovi.

Za referenta za upravljanje otpadom može se imenovati lice završenom visokom stručnom spremom.

Ime referenta za upravljanje otpadom dostavlja se ministru zdravstva kantona na čijem se teritoriju zdravstvena ustanova nalazi (u daljem tekstu: ministar zdravstva).

Članak 7.

Obaveze referenta za upravljanje otpadom su:

- izrada i prilagođavanje Plana upravljanja medicinskim otpadom u ustanovi;
- nadzor nad primjenom Plana upravljanja i odredaba ovog pravilnika;
- da obezbijedi obučavanje radnika zdravstvene ustanove za upravljanje medicinskim otpadom;
- organiziranje prevoza, odlaganja ili obnavljanja otpada koji zadovoljava potrebe upravljanja otpadom proizvedenog u zdravstvenoj ustanovi;
- vođenje evidencije o upravljanju medicinskim otpadom;
- pokretanje inicijativa za smanjenje količine proizvedenog otpada.

Referent za upravljanje otpadom odgovara za izvršenje svojih obaveza odboru za upravljanje otpadom odnosno rukovodiocu zdravstvene ustanove.

V ODBOR ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

Članak 8.

Rukovodilac zdravstvene ustanove koja zapošljava više od 50 radnika je dužan uspostaviti odbor za upravljanje otpadom.

U odbor za upravljanje otpadom obavezno se imenuju rukovodilac zdravstvene ustanove, referent za upravljanje otpadom i referent za sprječavanje nastanka infekcija.

U odbor za upravljanje otpadom može biti uključeno i drugo osoblje koje imenuje rukovodilac zdravstvene ustanove.

Odbor za upravljanje otpadom odgovoran je za upravljanje medicinskim otpadom u zdravstvenoj ustanovi u skladu sa ovim pravilnikom.

Odbor za upravljanje otpadom sastaje se najmanje jedanput u šest mjeseci radi razmatranja primjene sistema za upravljanje medicinskim otpadom u skladu sa ovim pravilnikom i preduzimanja potrebnih aktivnosti.

Članak 9

Odbor za upravljanje medicinskim otpadom ima slijedeća ovlaštenja i odgovornosti:

- identificirati i klasificirati sav medicinski otpad
- pripremiti plan upravljanja otpadom
- organizovati odlaganje otpada u posebne kontejnere i skladištenje u privremeni skladišni prostor
- obezbijediti odgovarajuće zbrinjavanje otpada
- organozovati zbrinjavanje otpada što bliže mjestu nastanka
- poduzimati najviše sigurnosne mjere u slučaju potrebe

VI MEDICINSKI OTPAD U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

Članak 10

Vrste medicinskog otpada koje se obavezno razdvajaju od općeg otpada od momenta kad se proizvedu do momenta kad se prosljede ovlaštenom licu za prevoz, odlaganje, tretman ili obnavljanje medicinskog otpada, su:

- oštrice,
- veoma infektivan otpad,

- ostali infektivni i potencijalno infektivni otpad,
- farmaceutski otpad,
- genotoksični otpad,
- amalgamski otpad iz stomatološke prakse,
- opasni hemijski otpad,
- ostali hemijski otpad.

Veoma infektivni otpad zahtjeva toplotnu ili hemijsku sterilizaciju u području gdje se otpad proizvodi prije nego što se isti pomješa sa ostalim infektivnim otpadom

Kategorije medicinskog otpada navedene u stavu 1. ovog člana potrebno je držati u kutijama ili ambalaži na kojoj su jasno navedene karakteristike i obilježja kategorija i koje pružaju odgovarajuću zaštitu za osobe iz medicinskih ustanova koje stupaju u kontakt prilikom rukovanja navedenom ambalažom.

Medicinski otpad koji se stvara u zdravstvenim ustanovama prevozi se na unaprijed utvrđenu lokaciju u sklopu zdravstvene ustanove prije odlaganja, transporta ili prenosa do ovlaštene osobe za navedene aktivnosti.

Lokacija iz stava 4. ovog člana mora biti zatvorena prostorija koja ispunjavaju slijedeće uvjete:

- da je pod nadzorom referenta za upravljanje otpadom;
- da je dovoljno prostrana za prijem maksimalno predviđene količine otpada različitih kategorija koje moraju biti razdvojeno skladištene;
- da je onemogućen fizički pristup neovlaštenim licima i štetočinama;
- da ima obezbijeden odgovarajući rashladni odjel za otpad koji zahtijeva skladištenje u hladnim prostorijama.
- da je opremljena uređajima za gašenje požara i inertnim absorbirajućim materijalom za lokaliziranje eventualno prosutih tečnosti (hemikalija).

Ukoliko konačni tretman medicinskog otpada provodi sama zdravstvena ustanova u kojoj otpad nastaje, tretman se provodi u skladu sa uvjetima iz okolinske dozvole ili dozvole za upravljanje otpadom izdate ustanovi.

Članak 11.

Plan upravljanja medicinskim otpadom sadrži:

- opis različitih vrsta otpada u skladu sa kategorijama otpada koji se proizvodi u zdravstvenoj ustanovi;
- listu dijelova zdravstvene ustanove u kojima može nastati medicinski otpad;
- za svaki dio ustanove, dati opis vrste medicinskog otpada a za svaku vrstu otpada navesti procedure koje se trebaju slijediti u vezi sa:
 - a) detaljnim opisom kontejnera u koje će se odložiti otpad uključujući materijal i boju kontejnera, poklopac i obilježja i

b) detaljima o odlaganju kontejnera u postrojenje za tretman medicinskog otpada unutar zdravstvene ustanove.

- procedure premještanja otpada iz postrojenja za tretman do centralnog skladišta otpada;
- procedure skladištenja u centralnom skladištu otpada;
- vanredne procedure u slučaju prosipanja otpada.

Članak 12.

Rukovodilac zdravstvene ustanove dužan je da obezbijedi da svaki radnik zdravstvene ustanove bude uključen u program obuke sa ciljem podizanja svijesti o tretmanu medicinskog otpada, i upoznavanja sa principima i praksama sistema za upravljanje medicinskim otpadom u zdravstvenoj ustanovi.

VII PRENOS MEDICINSKOG OTPADA NA TREĆE LICE

Članak 13.

Proizvođač ili vlasnik medicinskog otpada predaje otpad licu koje ima pribavljenu dozvolu za upravljanje otpadom ili okolinsku dozvolu.

Infektivni otpad se odlaže u crvenu burad, a ostali medicinski otpad iz čl.10 pakuje se u žutu burad. Crvena burad sa infektivnim i eventualno biološkim otpadom moraju biti u minusnom režimu. Na buradima je jasno istaknut znak opasnosti i imaju natpis "INFEKTIVNI OTPAD".

Članak 14.

Predaja medicinskog otpada od strane proizvođača ili vlasnika medicinskog otpada vrši se u skladu sa Pravilnikom o prenosu obaveza sa proizvođača i prodavača na operatera sistema za upravljanje otpadom („Službene novine Federacije BiH“, br.9/05).

Članak 15.

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog pravilnika vrši nadležni inspektor zdravlja.

VIII UGOVORI O POVRATU LIJEKOVA

Članak 16.

Rukovodilac zdravstvene ustanove dužan je da obezbijedi da se lijekovi nabavljaju putem ugovora kojim se dozvoljava povrat lijekova sa isteklim rokom upotrebe proizvođaču ili dostavljaču.

Način i postupak nabavljanja i povrata lijekova i sadržaj ugovora regulisat će se posebnim zakonom.

IX ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH”.

Broj:04-02-1829/07

Datum:

Broj:

Datum:

MINISTAR

Dr.sc. Nevenko Herceg

MINISTAR

Prim.dr. Safet Omerović

OBRAZLOŽENJE

I ZAKONSKI OSNOV

Zakonski osnov za donošenje ovog pravilnika sadržan je u odredbi članka 58. stavak 5. Zakona o upravljanju otpadom (“Službene novine Federacije BiH”, broj:33/03) kojom je propisano da federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom zdravlja donosi propise koji se tiču aktivnosti upravljanja otpadom i zadataka vezanih za klinički otpad.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Kako je odredbom članka 58. stavak 5. Zakona o upravljanju otpadom propisano da će federalni ministar donijeti Pravilnik o upravljanju medicinskim otpadom pristupilo se izradi ovog pravilnika kojim se uspostavlja sistem planiranja tretmana medicinskog otpada i upravljanja medicinskim otpadom u cilju smanjenja rizika po zdravstvene radnike, radnike na upravljanju otpadom, širu javnost i okoliš.

III FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog pravilnika nije potrebno obezbjeđenje sredstava u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.